

2408000103051001/2108000103060101/2108000103051011
EXAMINATION DECEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (NON-NEP) (THIRD SEMESTER)
ADVANCE ACCOUNTING & AUDITING-I

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (NON-NEP) (THIRD SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject : **ADVANCE ACCOUNTING & AUDITING-I**
  - c. Subject Code No : **2408000103051001 / 2108000103060101 / 2108000103051011**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Multiple Choice Questions.

15

1. In a factory 4000 workers were working in the beginning of a year and 5000 Workers were working at the end of the year. 850 workers were relieved during the year and 900 workers were newly recruited, out of which 175 workers were recruited for the newly created posts. Find out the Labour Turnover Rate as per Joint Method.
(A) 10%   (B) 15%   (C) 35%   (D) 15.5%
2. The following figures are taken from the records of a company. Opening stock Rs. 50,000 purchases Rs. 1, 62,500, closing stock Rs. 25,000. What would be material turnover?
(A) 2 Times   (B) 3 Times
(C) 5 Times   (D) 3.5 Times

3. Material Rs.6000, Wages Rs.4000, Factory expenses 50% of direct wages, Administration overheads 20% of factory cost and sales distribution expenses 10% of Production cost are charged. Find out selling price to earn 10% profit on cost.
- (A) Rs. 17,424 (B) Rs. 15,840
(C) Rs. 17,824 (D) Rs. 25,000
4. Direct Materials Rs.20000, Labour Rs. 40000, Works Expenses 60% on labour, Office expenses 20% on works cost. The tender price includes 20% profit on selling price. What would be the estimated selling price?
- (A) Rs.1,26,000 (B) Rs.1,20,960
(C) Rs.1,44,000 (D) Rs. 1,29,600
5. In a department, standard time allowed for a job is 50 hours. Actual time taken to complete the job is 40 hours and wage rate is Rs 20 per hour. The amount of bonus under Halsey Premium Plan
- (A) Rs. 200 (B) Rs. 300
(C) Rs. 100 (D) Rs. 800
6. In Cement industry, which method is used?
- (A) Operating Costing (B) Process Costing
(C) Unit Costing (D) Contract Costing
7. Which one of the following is a product cost?
- (A) Indirect Materials
(B) Administrative Staff Salary
(C) Salesman's Commission
(D) Interest On Bank Loan
8. Where cost are ascertained after they are already incurred, the method used is termed as_____
- (A) Uniform Costing (B) Historical Costing
(C) Standard Costing (D) Absorption Costing
9. $(\text{Actual hours worked} \times \text{Rate per hour}) + (\text{Time Saved} \times 50\% \text{ Rate per hour})$. Out of the following, in which system the amount of wages is calculated?
- (A) Halsey Plan (B) Rowan Plan
(C) Piece Rate System (D) Tailor's Plan

10. From the following, which item is relevant to operating costing
 (A) Book Publication (B) Vehicle Service
 (C) Brick Industry (D) Motor Garage
11. Generally, in a tender sheet, factory overheads are calculated as a percentage of _____
 (A) Prime Cost (B) Factory/Works Cost
 (C) Production Cost (D) Total Cost
12. Cost of sales is Rs. 1, 80,000. Amount of profit is Rs. 20,000. State the percentage of profit on sales.
 (A) 11% (B) 10% (C) 12% (D) 9%
13. The canteen expenses incurred by a factory is apportioned in the ratio of:
 (A) Direct Wages
 (B) Equally overall production departments
 (C) The number of employees in each department
 (D) None of the above
14. Most profitable quantity to purchase is called _____
 (A) Maximum Level
 (B) Minimum Level
 (C) Economical Ordering Quantity
 (D) Average Quantity
15. In which of the following enterprises "Operating Costing" is not applicable?
 (A) Transportation Companies (B) Hotels
 (C) Oil Refineries (D) Hospitals

Q.2 Do As Directed. (Any Four)

8

- (1) Power Expenses (including 12 % surcharge) is Rs. 6720. Power consumption for an hour is 10 units and Rate per unit is Re. 0.10. Compute Machine Hours
- (2) Jash, Preet and Megh are three laborers in a factory. Standard time allowed for a job is 25 hours; Wage Rate Per hour is Rs 40. To finish the job Jash takes 15 hours, Preet takes 20 hours and Megh takes 25 hours. What wages will have to be paid to each one as per Rowan Wage System.

- (3) From the following particulars, find out total cost:
Materials Rs. 30000, Wages Rs. 60000, Factory Overhead is charged at 40% of factory cost and office overhead is taken at 20% of factory cost.
- (4) The costs of producing 2000 units of a commodity consist of Materials Rs.15000, Wages Rs.10000, Overheads (Fixed and Variable) Rs.5000. The company produces and sales 5000 units at Rs. 20 per unit and makes a profit of Rs. 27,250. Find out the amount of fixed and variable overheads respectively.
- (5) Direct Materials Rs. 200000 (Which is 50% of Direct Wages)
Factory overheads - 40% of Prime Cost
Office Overheads - 20% of Factory Cost
Rate of Profit - 20% on Selling Price.
Find out Selling Price.
- (6) EOQ 200 units
Cost of Placing an Order Rs. 100
Annual Carrying Cost 10%
Price Per Unit Rs. 130
Compute
(1) Weekly Consumption Of Material
(2) Number of Orders to be Placed in a Year
- (7) Give the meaning of Activity Based Costing
- (8) Give the meaning of Cost Accounting.

Q.3 Harmi Ltd. produced and sold 10,000 units during 2021.
The particulars are as under. Selling Price per unit is Rs 780.

13

Particular	Rs.
Materials	26,00,000
Direct Wages	14,00,000
Direct Expenses	2,00,000
Factory Expenses (40% Variable)	14,00,000
Office Expenses (Fixed)	5,60,000
Selling Expenses (70% Variable)	6,40,000
Total	68,00,000

During the year 2022, production and sale is estimated at 50,000 units. The additional information is as under.

- (1) Direct Wage per unit will decrease by 20%
- (2) Fixed Factory Expenses will increase by Rs. 6,00,000.
- (3) Office Expense will increase by 25%
- (4) Variable Selling Expense will rise by Rs. 1.60 per unit
- (5) 25% profit is estimated on cost.

Prepare:

- (1) Statement of cost per unit and total cost of 2021
- (2) Estimated cost statement (Tender) of 2022.

OR

In a factory, there are three production departments A, B and C and two service departments X and Y. The expenses of service department Y are allocated in the ratio of direct wages and department X in the ratio of 5:3:2 in production departments A, B and C respectively.

13

Particulars	Production Departments			Service Departments	
	A	B	C	X	Y
Direct Wages(Rs.)	60000	90000	120000	30000	60000
Direct Material(Rs.)	30,000	60,000	60,000	45,000	45,000
Number of Staff	3000	4500	4500	1500	1500
Lighting Point	20	32	8	12	8
Space Occupied (Sq. Ft)	300	500	100	100	100
Electricity (kwh)	12,000	9,000	6,000	3,000	3,000
Cost of Machinery (Rs.)	1,20,000	80,000	60,000	20,000	20,000

Overhead Expenses are as under:

Particular	Rs.
Power	2200
Electricity	400
Store Expenses	1600
Staff Welfare Expenses	6,000
Depreciation	60,000
Repairing	12,000
Rent and Taxes	1100
General Expenses	24,000

You are required to:

- A. Allocate Overheads among the departments
- B. Determine rate of overheads on the basis of direct labour.

Q.4 (A) From the following information, Calculate: **8**

1. Reordering Level
2. Maximum Level
3. Minimum Level
4. Danger Level
5. Safety Level

Maximum Delivery Period - 65 Days

Maximum Delivery Period for Emergency Procurement - 10 Days

Delivery Period - 55 Days

Minimum Consumption - 850 units

Average Consumption Daily - 1050 units

The ratio between Reordering Level and Economic Ordering Quantity (EOQ) is 5:1 respectively.

OR

(A) From the records of Navyug Ltd. following details are available for **8**

December 2021:

Number of Workers at beginning of the month - 570

Number of Workers at the end of the month - 630

Number of Employees relieved - 18

Number of Employees retired - 2

Number of Employees resign - 4

Number of Employees appointed on existing post - 12

Number of Employees newly appointed due to expansion program - 70

Calculate Labour Turnover Rate and Equivalent Annual Turnover Rate by various methods.

(B) Write Short notes: (Any Two). **6**

1. Cost Unit and Cost Centre
2. ABC Analysis
3. Limitations of Cost Accounting
4. Causes of Labour Turnover

*****

Q.1 બહુવૈકલ્પિક પ્રશ્નો

15

- (1) એક કારખાનાંમાં વર્ષની શરૂમાં 4000 કામદારો હતા અને વર્ષના અંતે 5000 કામદારો કામ કરતાં હતાં. વર્ષ દરમિયાન 850 કામદારો દુટા થયા હતા અને 900 કામદારો નવા જોડાયા હતા, જેમાંથી 175 કામદારો નવી ઊભી કરેલી જગ્યાએ લેવામાં આવ્યા હતા. સંયુક્ત પધ્ધતિ પ્રમાણે મજૂર ફેરબદલી દર કેટલો હશે?
- (અ) 10% (બ) 15 %
(ક) 35% (ડ) 15.5%
- (2) એક કંપનીના રેકર્ડ પરથી નીચેની માહિતી લેવામાં આવી છે : શરૂનો સ્ટોક રૂ.50,000, ખરીદી રૂ.1,62,500 અને છેવટનો સ્ટોક રૂ. 25000 હોય તો માલસામાન ફેરબદલી દર કેટલો હશે?
- (અ) 2 વખત (બ) 3 વખત
(ક) 5 વખત (ડ) 3.5 વખત
- (3) માલસામાન રૂ.6000, મજૂરી રૂ.4000, કારખાનાં ખર્ચ મજૂરીના 50%, વહીવટી ખર્ચ કારખાનાં પડતરના 20%, અને વેચાણ-વિતરણ ખર્ચ ઉત્પાદન પડતરના 10% ગણવાના છે. પડતર પર 10% નફા કમાવવા વેચાણકિંમત શોધો.
- (અ) રૂ.17,424 (બ) રૂ.15,840
(ક) રૂ.17,824 (ડ) રૂ.25,000
- (4) પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ.20,000, પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. 40,000, કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ મજૂરીના 60%, ઓફિસના ખર્ચ કારખાના પડતરના 20% ટેન્ડરની વેચાણ કિંમત પર 20% નફો ગણવાનો છે. ટેન્ડરકિંમત નક્કી કરો.
- (અ) રૂ.1,26,000 (બ) રૂ.1,20,960
(ક) રૂ. 1,44,000 (ડ) રૂ. 1,29,600
- (5) એક ખાતામાં એક જોબ માટે પ્રમાણ સમય 50 કલાક છે. તે જોબ પુરા કરવા માટે લેવામાં આવેલ સમય 40 કલાક છે. સમય વેતન કલાકના રૂ. 20 છે. તો હેલ્સી પ્રીમીયમ યોજના હેઠળ બોનસની રકમ _____
- (અ) રૂ. 200 (બ) રૂ.300
(ક) રૂ. 100 (ડ) રૂ. 800

- (6) સીમેન્ટ ઉદ્યોગ માટે તમે પડતની કઈ પધ્ધતિની ભલામણ કરશો?
 (અ) સેવા પડતર (બ) પ્રક્રિયા પડતર
 (ક) એકમ પડતર (ડ) કારાર પડતર
- (7) નીચેના પૈકી કયો ખર્ચ 'પેદાશ પડતર' ગણાય?
 (અ) પરોક્ષ માલસામાન
 (બ) વહીવટી સ્ટાફ પગાર
 (ક) સેલ્સમેનનું કમીશન
 (ડ) બેંકલોનનું વ્યાજ
- (8) _____ એટલે ખર્ચ થઈ ગયા પછી પડતર નક્કી કરવી
 (અ) સમાન પડતર
 (બ) એતિહાત્મિક પડતર
 (ક) સીમાંત પડતર
 (ડ) સમાવેશી પડતર
- (9) ખરેખર લીધેલ સમયનું વેતન + બચાવેલ સમયના વેતનના 50% આ ગણતરીથી નીચે પૈકી કઈ યોજના મુજબ મજૂરીની રકમ નક્કી થાય છે ?
 (અ) હેલ્સી યોજના (બ) શેવેન યોજના
 (ક) કાર્યવેતન યોજના (ડ) ટેલર યોજના
- (10) નીચેનામાંથી કઈ બાબત સેવા પડતર સાથે સુસંગત છે?
 (અ) પુસ્તક પ્રકાશન (બ) વાહન સેવા
 (ક) ઈટ ઉદ્યોગ (ડ) મોટર ગેરેજ
- (11) સામાન્ય રીતે, ટેન્ડર પત્રકમાં કારખાના ખર્ચની રકમ નીચે પૈકી કઈ રીતે ગણવામાં આવે છે?
 (અ) પ્રાથમિક પડતરનાં અમુક ટકા લેખે
 (બ) કારખાનાં પડતરનાં અમુક ટકા લેખે
 (ક) વહીવટી પડતરના અમુક ટકા લેખે
 (ડ) કુલ પડતરના અમુક ટકા લેખે
- (12) વેચાણ પડતર રૂ. 1, 80,000 છે. નફાની રકમ રૂ.20,000 છે. તો નફો વેચાણ પર કેટલા ટકા ગણાય?
 (અ) 11% (બ) 10%
 (ક) 12% (ડ) 9%

- (13) કોઈ કારખાનામાં થતો કેન્ટીન પાછળનો ખર્ચ નીચેના પૈકી કયા પ્રમાણમાં ફાળવવામાં આવે છે?
- (અ) પ્રત્યક્ષ મંજૂરી ખર્ચના પ્રમાણમાં
 (બ) દરેક ઉત્પાદન વિભાગ વચ્ચે સરખે હિસ્સે
 (ક) દરેક ખાતાઓમાંના કામદારોની સંખ્યાના પ્રમાણમાં
 (ડ) ઉપરના પૈકી કોઈ નહિ
- (14) સૌથી વધુ ફાયદાકારક હોય તેવા માલની ખરીદીનો જથ્થો એટલે _____
- (અ) ગુરુત્તમ જથ્થો (બ) લઘુત્તમ જથ્થો
 (ક) આર્થિક અરહી જથ્થો (ડ) સરેરાશ જથ્થો
- (15) નીચેના પૈકી કયા ધંધાને સેવા પડતર પધ્ધતિ લાગુ પડતી નથી
- (અ) વાહન વ્યવહાર કંપની (બ) હોટેલ
 (ક) ઓઈલ રીફાઈનરી (ડ) હોસ્પિટલ

Q.2 માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

8

- (1) પાવર ખર્ચ (12% સરચાર્જ સહિત) રૂ. 6720 છે. યંત્ર એક કલાકમાં 10 યુનિટનો વપરાશ કરે છે. યુનિટદીઠ પાવરની કિંમત રૂ. 0. 10 હોય તો યંત્ર કલાક શોધો.
- (2) એક કારખાનામાં જશ, પ્રીત અને મેઘ ત્રણ કામદારો છે. એક જોબ તૈયાર કરવાનો પ્રમાણ સમય 25 કલાક આપેલ છે. એક કલાકનો વેતન દર રૂ.40 છે. જશ તે કામ પૂરું કરવામાં 15 કલાક લે છે. પ્રીત તે કામ પૂરું કરતાં 20 કલાક લે છે, જ્યારે મેઘને 25 કલાક લાગે છે. રોવેન વેતનપ્રથા મુજબ ત્રણેયને શું વેતન મળશે ?
- (3) નીચેની માહિતી પરથી કુલ પડતર શોધો.
 માલસામાન રૂ.30,000, મજૂરી રૂ. 60,000
 કારખાના ખર્ચ કારખાના પડતરના 40% છે, જ્યારે ઓફીસ ખર્ચ કારખાના પડતરના 20% ધારી પડતર શોધો.
- (4) 2000 એકમોના ઉત્પાદનની પડતર નીચે મુજબ છે :
 માલસામાન - રૂ.15,000, મજૂરી-રૂ.10.000, શિરોપરી ખર્ચ (સ્થર અને ચલિત)- રૂ.5000
 કંપની 5000 એકમોનું ઉત્પાદન કરીને એકમદીઠ રૂ.20 લેખે વેચી રૂ.27,250 નો નફા નક્કી કરે છે. સ્થિર અને ચલિત ખર્ચ શોધો.

(5) પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ.2,00,000 (જે પ્રત્યેક મજૂરીના 50% છે).
 કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ પ્રાથમિક પડતરના 40% છે.
 ઓફિસ ખર્ચ કારખાના પડતરના 20% છે.
 નાફાનો દર વેચાણકિંમત પર 20% છે.
 વેચાણકિંમત શોધો.

(6) આર્થિક વરદી જથ્થો 200 એકમો, દરેક વરદી મૂકવાનો ખર્ચ રૂ.100
 વાર્ષિક વહન ખર્ચ 10%, એકમદીઠ કિંમત રૂ.130 ગણતરી કરો:

- (1) માલસામાનનો અકવાડીકો વપરાશ
- (2) વર્ષમાં મુકવાના ઓર્ડરની સંખ્યા

(7) પ્રવૃત્તિ આધારિત પડતરનો અર્થ આપો.

(8) પડતર હિસાબી પધ્ધતિનો અર્થ આપો.

Q.3 હાર્મી લિમિટેડે વર્ષ 2021 માં 10, 000 એકમોનું ઉત્પાદન કરીને વેચાણ કર્યું. જેની વિગતો નીચે મુજબ છે. એ.હિટ વેચાણ કિંમત રૂ.780 છે.

13

વિગત	રૂ.
માલસામાન	26,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	14,00,000
પ્રત્યક્ષ ખર્ચ	2,00,000
કારખાનાં ખર્ચ (40% સ્થિર)	14,00,000
ઓફિસ ખર્ચ (સ્થિર)	5,60,000
વેચાણ ખર્ચ (70% ચલિત)	6,40,000
કુલ	68,00,000

વર્ષ 2022 માં 50,000 એકમોનું ઉત્પાદન અને વેચાણ અંદાજેલ છે.
 વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે :

- (1) પ્રત્યક્ષ મજૂરી એકમદીઠ 20% ઘટશે.
- (2) સ્થિર કારખાના ખર્ચ રૂ. 6, 00,000 થી વધશે.
- (3) ઓફિસ ખર્ચ 25% વધશે.
- (4) ચલિત વેચાણ ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 1.60 વધશે.
- (5) પડતર પર 25% નફો અંદાજેલ છે.

તૈયાર કરો :

- (1) 2021 ના વર્ષનું કુલ અને એડમદીઠ પડતર પત્રક
- (2) 2022 ના વર્ષનું અંદાજી પડતર પત્રક

અથવા

એક કંપનીમાં A, B, C ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગ છે અને X અને Y સેવા વિભાગ છે. સેવા વિભાગ Y ના ખર્ચા સીધી મજૂરીનાં પ્રમાણમાં અને સેવા વિભાગ X ના ખર્ચા 5:3:2નાં પ્રમાણમાં ઉત્પાદન વિભાગને ફાળવવામાં આવે છે.

13

ખર્ચ	ઉત્પાદન વિભાગ			સેવા વિભાગ	
	A	B	C	X	Y
સીધી મજૂરી	60000	90000	120000	30000	60000
સીધો માલસામાન	30,000	60,000	60,000	45,000	45,000
સ્ટાફની સંખ્યા	3000	4500	4500	1500	1500
વીજળીના પોઈન્ટ્સ	20	32	8	12	8
રોકેલ જગ્યા (ચો. ફૂટ)	300	500	100	100	100
વીજળી- ક્લોવાટ	12,000	9,000	6,000	3,000	3,000
મશીનની કિંમત	1,20,000	80,000	60,000	20,000	20,000

પરોક્ષ ખર્ચે નીચે મુજબ છે :

ખાસ	રૂ.
પાવર	2200
વીજળી	400
સ્ટોર્સના ખર્ચા	1600
સ્ટાફ કલ્યાણ ખર્ચે	6,000
ઘસારો	60,000
મરામત ખર્ચ	12,000
ભાડું કરવેરા	1100
સામાન્ય ખર્ચ	24,000

- (1) પરોક્ષ ખર્ચની જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી કરો.
- (2) પ્રત્યક્ષ મંજૂરીના આધારે પરોક્ષ ખર્ચનો દર નક્કી કરો.

Q.4 (અ) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો:

8

- (1) વરદી સપાટી   (2) ગુત્તમ સપાટી   (3) લઘુત્તમ સપાટી
(4) ભય સપાટી   (5) સલામતી જથ્થો

માલ મેળવતાં લાગતો વધુમાં વધુ સમય - 65 દીવસો
તાત્કાલિક માલ મેળવતાં લાગતો વધુમાં વધુ સમય - 10 દિવસો
માલ મેળવતાં લાગતો સરેરાશ સમય - 55 દિવસો
ઓછામાં ઓછો દૈનિક વપરાશ - 850 એકમો
સરેરાશ દૈનિક અપરાશ - 1050 એકમો
પુનઃ વરદી સપાટી અને આર્થિક વરદી જથ્થા વચ્ચેનું પ્રમાણ અનુક્રમે 5:1 છે.

અથવા

(અ) નવયુગ લિ. ની કર્મચારી વિભાગની ડિસેમ્બર - 2021 ની વિગતો નીચે મુજબ છે:

8

- (1) શરુના કામદારોની સંખ્યા 570
(2) અંતમાં કામદારોની સંખ્યા 630
(3) છૂટા કરેલ કામદારોની સંખ્યા 18
(4) નિવૃત્ત થયેલ કામદારોની સંખ્યા 2
(5) યજ્ઞનામું આપી ગયેલ કામદારોની સંખ્યા 4
(6) ખાલી જગ્યા પર લીધેલ કામદારોની સંખ્યા 12
(7) વિસ્તરણ યોજનાને કારણે ડિસેમ્બર
માસમાં નવા નિમાયેલ કામદારોની સંખ્યા 70

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી ત્રણેય પધ્ધતિ અનુસાર મજૂર ફેરબદલી દરની ગણતરી કરો. તથા સમકક્ષ વાર્ષિક ફેરબદલી દર પણ શોધો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે)

6

- (1) પડતર એમ અને પડતર કેન્દ્ર
(2) માલમામાન અંકુશની એ.બી. સી. પધ્ધતિ
(3) પડતર હિસાબી પધ્ધતિની મર્યાદાઓ
(4) માલસામાન ફેરબદલીનાં કારણો

*****END*****